ცამბა და რედაქცია
ილისი, სასახლის ქ.,
.-აზნაურთ ქარვასლა
-მომწერნი გაზეთის დასაკვე-
აშმართავენ რედაქციის დილის
საათამდე და საღამოს 6—7
. ქ. საზ." წიგნის მაღაზიას.
მოუწერავ წერილებს რე-
დაქცია არ ბეჭდავს.
-პირ მოლაპარაკება რედაქ-
რთან შეიძლება ყოველ დღე.
ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან.
თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ
გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція
„Цнобисъ Пурцели"
тифлисъ, Дворцовая ул. д.
Дворянства.
Телефонъ № 363

წლის დამლევამდე
გაზეთი „ცნობის ფურცელი"
ეღირება 4 მან. და 50 კ.,

!!მიაქციეთ ყურადღება!!
გოლოვინის პროსპექტზე, ზუბალოვის სახლებში
ამ ცოტა ხანში გაიხსნება
ჩინეთის მაღაზია

ვინც ჩაის იყიდის იმას ნოზათად მიეცემა რაიმე ნივთი. ვინც
იყიდის 12 მან. ჩაის თუნდაც სხვა და სხვა დროს, 2 მან. იმას
უფასოდ მიეცემა ჩაის ყოველივე მოწყობილობა. (100—4)

ორთქლით მომუშავე სტამბა
ექვთიმე ი. ხელძისა
ლორის-მელიქ. ქუჩა № 64, ქაშვეთის ეკკლ. ახალ შენობაში.
(არსებობს 1873 წლიდამ).
ტელეფონი 648. ტელეფონი 648.

სტამბამ ახლათ მიიღო: ახალი სისტემის ორთქლით მომუშავე
ჩქარი მანქანა დიდი ზომისა, მოწყობილი სათვლელი და საჭრელი
ავტომატიური აპპარატებით.

მიღებულია ახალი შრიფტები ჰ. ბერტჰოლდის ასოთ-საჭრელი-
(ბერლინში) ყოველნაირი ზომისა და სახისა.

მომუშავეთა რიცხვი შევსებულია დახელოვნებული ოსტატებით.
ასრულობს ყოველგვარ სასტამბო საქმეებს. ბეჭდავს ყველა ედ-
ნობრივი, რუსული და უცხოეთის ენებზე წიგნებს, ბროშურებს,
ბლანკებს, იარლიკებს, პლაკატებს, განცხადებებს, აფიშებს, სადარბა-
ზო ბარათებს და სხვ. და სხვ.

საქმის ასრულება დროზედ, სუფთად და ყველასთვის ხელმისაწვდომ-
ით. ტფილისის გარეშეთ შეუძლიან მოგვმართონ ამ ადრესით: Въ
Тифлисъ, Типографію Е. Хеладзе. (50—16)

ექიმი
ქ. მ. ჩიქოვანი
ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დი-
ლის 11—12-მდე და საღამოს 7—
8 საათ.
მიხეილის ქუჩა, № 16.
Докторъ К. М. Чиковани
Михайлов., № 16.

სამკურნალო და ამბულატორია
ხ. თოფურიასი
ქუთაისში.
სამკურნალოში 50 საწოლია ავად-
მყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფ-
ნი შინაგანისა, ნერვების, საქირურ-
გიოსა და დედათა ავადმყო-
ფობისანი,
გადამდებ სენით ავადმყოფნი არ
მიიღებიან.
ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11
საათიდგან ნაშუადღევის 3 საა-
თამდე. შინაგან და ნერვების ავად-
მყოფობას სწამლობს ხ. ბ. თო
ფურია. საქირურგო ავადმყოფობას
და სიფილისს ფ. ა. გერრატი.
დედათა ავადმყოფობას მკურნალი
ქალი მ. თ. კოგანი.
თვალების ავადმყოფობას—ი. ა.
ვარშავსკი.
ამბულატორიასთან არის კაბინეტი
საქიმო და საბაქტერიოლოგიო
გამოკვლევისათვის, ელექტრონით
წამლობისათვისა და მასაჟისთვის.
სამკურნალოს დირექტორი ხ. ბ. თო
ფურია
Лечебница В. С. Топуріа въ Кутаисѣ

ტფილისის სასოფლო-სამეურნეო საურთიერთო კრედიტის საზოგადოების გამგეობა ამითი აცხადებს, რომ ბ-ნმა ფინანსთა მინისტრმა დამტკიცა ამა საზოგადოების საბჭოს შუამდგომლობა, რომლითაც, წესდების მე-17 §-ის შესაბამისად საზოგადოებას შემდეგი უფლებანი ეძლევა:

პუნქტი **9**. მიიბაროს საზოგადოების წევრთა, გარეშეთა და დაწესებულებათაგან ფული სარგებლის მლევით, როგორც უვადოდ, ისე ვადით და მიმდინარე ანგარიშით, სხვა-და-სხვა პირობით, ისე-კი, რომ ბილეთი ანუ მოწმობა ფულის პატრონთ მხოლოდ სახელდებული მიეცეთ, უფლება არა ჰქონდეთ სხვაზედ გარდაცემისა და ან მანეთისაზედ ნაკლებისა არ იყოს.

შენიშვნა. თუ ვინიცობაა საზოგადოებამ მოსპო მოქმედება საზოგადოების წევრთ მათ მიერ შეტანილი ფული დაუბრუნდებათ მხოლოდ მაშინ-როდესაც გარეშეთაგან შეტანილი ფული იქნება სავსებით გარდახდილი.

პუნ. 10. დააგირაოს საკუთარი სარგებლიანი ქაღალდები (სახელმწიფო ანუ მთავრობის მიერ უზრუნველ-ყოფილი) სხვა საკრედიტო დაწესებულებაში და გადააგირაოს ის სარგებლიანი ქაღალდები, რომელიც საზოგადოებას გირაოდ აქვს აღებული კერძო კაცთაგან, პატრონთა ნება-ყოფლობით, ხოლო ისე-კი რომ გადაგირავებულ იქმნას იმ ფულზედ არა მეტად, რამდენიც თითონ აქვს საზოგადოებას იმ გირაოზედ მიცემული.

პუნ. **11**. გადააგირაოს სხვა საკრედიტო დაწესებულებაში, პატრონთა ნება-ყოფლობით, გირაოდ მიღებული საქონელი და სასოფლო-სამეურნეო ნაწარმოებნი, ისე-კი, რომ გადაგირავებულ იქმნას იმ ფულზედ არა მეტად, რამდენიც თითონ საზოგადოებასა აქვს იმ გირაოზედ მიცემული სესხი და იმ პირობის დაცვით, რომელიც დადგენილია „საკრედიტო წესდების" [1893 წ. გამოც. კანონთა კრებულის მე-XI ტ. მეორე ნაწ.) მეათე განყოფილების მე-10 მუხლში.

(3—2)

ახალი ამბავი

*** ახალი მოთხრობა მელანიასი. „მოამბის" IV №-ში დაწყებულია ბეჭდვა ჩვენის ბელეტრისტის მელანიას (ფსევ.) ახალის მოთხრობისა. ნიჭიერის მწერლის ახალს ნაწარმოებს სახელად „ნავარდობა" ჰქვიან. ბეჭდვა ჟურნალის ოთხხუთ ნომერში გასტანს.

*** ქართული ბიბლიოთეკა. როგორც გვითხრეს ქართული თეატრის ბიბლიოთეკის შევსებას შესდგომიან, რაიც ფრიად სასურველია. ბიბლიოთეკის შევსება და რიგზე მოყვანა უკისრნიათ პეტრე ყიფიანს და ვ. აბაშიძეს, რომელნიც კერძოდ აგროვებენ ყველა ნაცნობებში პიესებს და საზოგადოთ თეატრის შესახებ ნაწერებს.

*** პუშკინის დღესასწაულის გამო. მაისის 26 შესრულდება 100 წლისთავი რუსეთის გამოჩენილის პოეტის პუშკინის დაბადებიდან. ამ დღეს მთელი რუსეთი დღესასწაულობს და სხვათა შორის ტფილისის ყველა საშუალო სასწავლებლის მოწაფენი ამ დღეს შეგროვდებიან ახალი სამხედრო ტაძრის ეზოში. აქ საერთოდ გადახდილი იქნება პანაშვიდი და მერე აქედან მოწაფენი წავლენ პუშკი-

ს ბაღში, სადაც მისი ძეგლია და ამ ძეგლს შეამკობენ გვირგვინებით.

*** **ქართული წარმოდგენა მუშკის დღესასწაულზე.** ქართულ დრამატიულ საზოგადოებას განუზრახავს 26 მაის ან იმ ხანებში გამართოს წარმოდგენა და სალიტერატურო საღამო, რომლის შემოსავალი უნდა მოხმარდეს ამავე საზოგადოების თანხას.

*** **მესამე გიმნაზიის მოწაფეები გვარტომობით.** წარსულ წლის დამლევს მესამე გიმნაზიაში ყოფილა 628 მოწაფე, მათ შორის სომხები 400, რუსები 107 და ქართველები 67, თათრები 3, მთიელნი 1, ებრაელნი 25, და სხვა და სხვა ერისანი 27.

*** **მუხრან-ბატონის სახლის გაყიდვა.** კონსტანტინე მუხრან ბატონს თავის მუხრანის მამულის გარდა გაუყიდნია აგრეთვე თავის უზარმაზარი შენობა გოლოვინის პროსპექტზე, სადაც საკრებულო იმყოფება. როგორც ამბობენ თავ. მუხრან-ბატონი აპირობს აწარმოვოს ბაქოში ნავთის საქმეები.

*** **ექიმი მანსვეტოვის გამო.** ჩვენს მკითხველებს ეხსომებათ, რომ ამას წინად ჩვენ მოხსენებული გვქონდა „ტფილ. ფურცლიდან“, სადაც ურიგობაა ექიმის ვ. მანსვეტოვის შესახებ და მაშინვე აღვნიშნეთ, რომ მოხსენებული ამბავი დაუჯერებელი იყო. ეხლა გუშინდელ „ტფილ. ფურცელში“ დაბეჭდილია წერილი ბ-ნი მანსვეტოვისა, სადაც იგი სრულებით უარყოფს იმ მოჰორილს ამბავს, რომელიც ჩირქსა სცხებდა პატივცემულ ექიმს

*** **სოხუმის ახალი პოლიცმეისტერი.** ქუთაისის სამხედრო გუბერნატორის გენერალის გერშელმანის განკარგულებით სამსახურიდან დათხოვნილ პოლიცმეისტერის შტაბ-კაპიტანის ვ. კოტლიაროვის მაგიერ ამ თანამდებობაზე საგუბერნიო მთავრობას დაუნიშნავს კაპიტანი ლაკირბაია, აფხაზეთის მკვიდრი.

*** **ისტორიული ახალი წიგნი.** პატივცემულს პროფესორს ნიკოლოზ მარრს, ამ ბოლოს დროს დაუბეჭდია ერთი ახალი წიგნი: ბაგრატ ბატონიშვილის მიერ დაწერილს „მაჰმადიანთა დარღვევის შესახებ“, ამ აღწერაშივე ეხება იაკობ შემოქმედელის დუმბაძესაგან დაწერილს „მაჰმადიანთ დარღვევას“ და უკანასკნელ პატივცემული პროფესორი ნიკოლოზ მარრი იმ აზრს ადგება, რომ „ამირან დარეჯანიანი“ თარგმანია სპარსულის ენიდანო. ამ მოსაზრების საფუძვლად იგი ასახელებს იაკობ შემოქმედელის ცნობებს, რომელიც სწერს რომ „ამირან დარეჯანიანი“ სპარსულიდგან არის ნათარგმნიო.

*** **წარმომადგენელი არჩევნები თავად-აზნაურობისაგან.** გუშინ სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში საგანგებო კრება იყო თავად-აზნაურობისა. კრებას თავმჯდომარეობდა მარშლის მაგივრათ გენერალ მაიორი საგინაშვილი, კრებაზე კარგა ბლომათ დაესწრო თავად-აზნაურობა. კრებამ ამოირჩია ტფილისის გორის მაზრიდან 35 წარმომადგენელი, მათს გვარებს ხვალ მოვახსენებთ მკითხველებს. კრება დაიშალა ნაშუადღევის მეოთხე საათზედ. კრების გაგრძელება დანიშნულია დღეს დილის 11 საათზედ.

*** **ს. ზანა** (სამეგრელო) **ავადმყოფობანი.** როგორც ამას წინეთ მოვახსენე მკითხველებს, ჩვენს სოფელში მეტად გახშირდა სხვა-და სხვა ავადმყოფობანი. ნამეტურ მუსრს ავლებს სოფელს ინფლუენცია, ჩვენში ეგრედ წოდებული ხველა. ასე რომ ამ წელში, ე. ი. იანვრიდან, ვიდრე ამ დრომდე (24 მარტამდე) გარდაიცვალა 22 სული, ამათგან ნახევარი მამაკაცი და ნახევარიც, ე. ი. თერთმეტი დედაკაცი. საზოგადოება ამ გვარი ხშირი სიკვდილისაგან ნამეტნავად დაშინებულნი არიან და საშიშიც არის რადგანაც წარსულ წლებში ამდენი კაცი, არამც თუ 2—3 თვის განმავლობაში, მეტ ხანშიაც არ მომკვდარა. მაგრამ გასაკვირველი ის არის, რომ ხალხი მისებურად მოჰყოლია სოფლის ჰორებს და ამ გვარი ხშირი სიკვდილის მიზეზად სხვა-და-სხვა რამეებს ასახელებენ. რაც უნდა ქადაგი და მჭევრ-მეტყველი კაცი იყო, ვერასფრით ვერ დააჯერებ ჩვენებურ გლეხს, რომ ამ გვარ ჰორიკანებს არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს და ამაოა. პირადად კი გეტყვის, რომ შემცდარი ვართო, მაგრამ, როცა თვალთ მოგეფარება, ისევ თავისას გაიძახის და თანაც დასძენს, რომ ნასწავლმა კაცმა გააფუჭა ქვეყანაო.

ექიმები ამტკიცებენ, რომ ეს ავადმყოფობა (ინფლუენცია-ხველა), რომ ვუწოდებთ ჩვენ სოფელში, ის გადამდები ფილტვების ანთება ყოფილა. მაშასადამე ღირსია ყურადღებისა.

გურულ-მეგრელი.

---

*) ხალხს სწამს, რომ თუ მღვდელმა ოლარი გარეცხა, იმის სამრევლოში ბევრი კაცი მოკვდება და მღვდელი ბევრ ფულებს აიღებსო. ავტ.

ხალხური წამლობა და მკურნალობა.

სადაც ცხენს ძვალი გაუჩნდეს, გადაპარსეთ და იმოდენზედ ქეჩა გამოუჭერი. ჯერ ქეჩით შეუკარი კარგად ისე, რომ გამოჭრილი ძვალზე შეახვედრე. მერე აიღეთ თეთრი საკმეველი, თეთრი კოჭის სანებელი, გორვალი, შაბი, ქვამარილი, ნედლი ნიგვზის ნაცარი, ახალი კოხი, ცოტა ქერქი, შაბიამანი. ესენი კარგათ დანაყეთ, შესვარეთ კარგს ძმარში, ჭურჭელში ჩაყარეთ და ადუღეთ; რომ შესველდეს და ცოტა შეგრილდეს გამონაჭერი ქეჩა ამოსდევი, მიადევი იმ გამოჭრილში ძვალზედ და მესამე დღემდის არ შეუხსნა. მესამე დღეს შეუხსენი და ნახე. თუ დარბილებულია, აღარ უნდა მეტი წამალი, თუ არა და კიდევ შამოსდევი ახალი უფრო გორვალი, მეურიე კოხი და ქვა-მარილი. ერთის წლის თუ არის, ოთხჯერ თან და თან უნდა. მესამე დღეს ცხენის პატრონმა მომრჩენს უნდა მისცეს წამლის ფასი ორი აბაზი და ორი აბაზი საქნიმო.

დაშავებულის წამალი. ორი წილი გოგირდი, ერთი წილი ჯადვარი და შაბიამანი დანაყე კარგათ და მონაღებს ქონში ჩაჰყარეთ, ერთი რომ წამოდუღდეს, გადმოდგით და აურიეთ. რომ წაგადგეს გადაბანე და დასცხე ბურდღით და მესამე დღემდის მორჩება.

კიდევ დაშავებულის წამალი. ჯადვარი, რომელიც ჰგავს შავს კურკას და გოგირდი დანაყეთ ერთად, ღორის ფილში აურიეთ, დასცხეთ და მოარჩენს.

კიდევ დაშავებულის წამალი. შაბიამანი და პურის ფქვილი დანაყეთ დააურიეთ; ორივე თაფლში მოზილეთ, კეცზე დააცხეთ და დასწვით კარგად. რომ დაიწვეს, დანაყეთ, გადაბანეთ, დააყარეთ და მორჩება.

კიდევ დაშავებულის წამალი. დასწვით ჯღრაკი და ქათმის ძვალი, გუნდა და შაბი. ესენი ყველა დამწვარი დანაყეთ, მობანეთ ნატკენი და მორჩება.

ქარების შელოცვა. შევილოცავ სამას სამოცდა ხუთ ჰირისსა, ბრძანებს მიქელ-გაბრიელი მთავარანგელოზი, რა ჰირისასა? წითელი ქარისასა, თეთრი ქარისასა, შავი ქარი და ქარ-საყმაწვილოსასა, ქარჯდომისასა. ფუ! ასე გაჰქარდება.

ქალის მოლოგინებაზე. ქალს რომ შვილი დაუგვიანდეს და არ დაორსულდეს, მგლის ტყავზე დაწვეს, სამჯერ გადაბრუნდ-გადმობრუნდეს და დაორსულდება.

თვალის წამალი. ვისაც თვალი ეცრემლებოდეს და ჰქაოდეს, მამალი ცხვრის ღვიძლში უხმარი ლახოსტაკი გახვიე და ღადარში შეხვიეთ, ისე დასწვით, რომ ხოსტაკი გამოვიდეს. თუ ...ები... ბოდეს, ქალის რძეში გალე... ლახოსტაკი და თვალში ჩაუშ... თუ ბინდათ არ ჰქონდეს, წყ... გალესეთ და სურმასავით თვ... გამოისურმეთ.

კბილების წამალი. ვისაც პი... სული უდიოდეს და კბილების... ოდეს, მოიტანეთ თხუთმეტი ... მი თეზაფის ზეთი, რომელიც მარებიან კანდახის სადებავათ; დევ მეორე ზეთი რაც უნდა იყ... კანაფლანის გარდა, სხვა ზ... შვიდი დრამი ჩაურიეთ. პირვე... წურბელი მოახვიეთ ნუნებზედ შემდეგ სისხლის გამოშვებისა, ზეთის ბამბა დააწეთ და წაუს... ღრძილებს დილას და დაწო... დროს, სანამ მორჩებოდეს, ჰქენით და სიმყრალეს და ... ვილს უშველის.

ცოტა დაჭრილს ხორცს ... ფის ზეთი დაასხით და მორჩებ...

სახველროს წამალი. კაცის ... ლი, თაგვი, კურდღლის ... მწვანე გუნდა დასწვი და წაა... ის წამალი წაყრამდის თბილ ... ლში ჩადევით.

. . . . (როგორც სჩანს, ... ნაკს უნდა აკლდეს). მეათე ... არის: გული სჭამე, სხვა ა... სჭამო, არც გარეთ გახვიდე, ... მარში, რაც გინდა ნახავ.

მეთერთმეტე. თუ ფრჩხილ... კარის ზღურბელში დამარხ... ავი თვალი სახლში ვერ შ... გივა.

რომელიც დიდხანს ავად ი... და წამლით არა ეშველოს ... მოიტანეთ სამი კვერცხის სიყ... ლე, ცოტა ზეთი და ძმარი ... მანერთში აურიეთ. უზმოთ ... მეთ. თუ მოსარჩენია, მალე მ... ჩება, თუ არა და მოკვდება.

ქოთაოს წამალი. მარღაო ... ნის თავი კბილებიანათ დ... ძალიან; გოგირდი, ქაფური, ... ბანა, ლილამო, კალი, ჩხიკვი ... ფცქვენი, გაახმე ძალიან, ... თხის რძეში, ცოტა კირი და ... ქონი აურიე. ესენი გალესე, ... ტა ცხვირში ჩაასხი და მორ... ორი სამი დღე რომ გავიდეს, ... რჯი ჩვარი, გოგირდი ივეფლ... გადააყარე, უხრჩოლე ცხვ... და მორჩება.

გურულ-მეგრე...

სამეურნეო ცნობ...

მცენარეთა მეტყველება (ბოტ...

(შემდეგი *)

ალვის ხე (ქართული), ბ... (სომხური), ტოპოლ პირამი... ნი (რუსული), პოპოლუს პი... დალის (ლათინური) მცენარ...

---

*) იხ. «ცნ. ფურც.» № ..2.

ს ყველგან და ყველა ნიადაგ-
ოლონდ უყვარს ნოტიო ნია-
, ბევრი სხვა და სხვა ჯური-
რომლებიც ერჩევიან ერთი-
მანეთს ფერით, ფოთლებით,
რტებით, ტოტებით და მცე-
ს აგებულებით; თუმცა ამ
ხის მასალას დიდი მოთხოვ-
ება არა აქვს მეურნეობაში,
ერე როდესაც სხვა ხე იშო-
, მაგრამ ზოგიერთ ადგილებ-
სადაც სხვა ხეების ხსენება არ
, მაშინ ამ ხის მასალას ხმა-
ენ შენობების ასაგებათ. ამ ხეს
ებით იმ ადგილებში, სადაც
ჯურის ხეები არ იშოვება.
როგორც სამურის და ახტის
ებში (დაღესტანში) იქ ამ ხეს
ოავს მეურნეობაში უპირველე-
დგილი. ჩვენ საქართველოში
ს რგავენ ბაღებს გარშემო ან
ებში, შნოს გულისათვის ან
ჩრდილოეთის მხარეს დიდი
ბის ასაცილებლად (ПРОТИВЪ
ШИХЪ ВѢТРОВЪ) როგორც
ხე ტოტები და ყლორტები
თრო ფერისაა, ფოთლები კი
. ეს ხე მითი არის შესანიშ-
, რომ ამ ხემ არ იცის სხვა
თ ტოტების აქეთ-იქით გაშ-
ამისი ტოტები ერთავად მაღ-
მშვერილა, აქეთ-იქით არ იზ-
იან. მრავლდება: ტოტებით
ლორტებით, გაზაფხულობით
შემოდგომობით, მაგრამ ამაზე
იანი და თვალსაჩინო ითვლე-
ვა ორი ჯურა ალვის ხეები,
ლებსაც რუსულიდ უწოდებენ:
ურქესტანის ტოპოლს და 2)
ამიზესკი ტოპოლ, პირველი
ება იმავე წესით, ოღონდ
ლით კი იმაზე დაბალია, რაც
ება ხის ქერქს, ტოტებს,
რტებს და ფოთლებს სულ
თრო ფერისაა. მეორე ჯურა
ვა ორ პირველ ჯურას იმითი,
ეს უკანასკნელი ვაშლის ხე-
რგვლად იზრდება, თითონ
ტოტებს და ყლორტებს თეთ-
ქერქი აქვს, მაგრამ ფოთლების
ს მხარე მწვანე ფერისაა, ქვეი-
მხარე მოთეთრო ფერისაა. თვი-
ფოთლები აგებულებით ჰგვა-
მსხლის ფოთლებს, მეტადრე
ა ნორჩი ფოთლებია. ამ ხის
რტები შემოსილნი არიან
ლ და მოგრძელო კვირტე-
(почками), რომლებსაც ზე-
ცხია თავისი წებო. რო-
ტოტს, ისე ყლორტს ჩ კვირ-
ახლის მშვენიერი სუნი. ამ
ი ჯურა ხეს რგავენ ბაღებში
ყვავილნარებში შნოს გული-
ს. ეს ხეებიც მრავლდებიან
როგორც ალვის ხე
ლე (ქართული, იმერული, გუ-
), გეჩი, კეჩი, კეჩ, (სომხუ-
ბერზ (ოსური) მხილ-ცულ,
ში, (უდკური) ტოზ თათრუ-
ლი) ბერიოზა (რუსული) ბეტულა. ბევრი სხვა-და-სხვა ჯურისაა, გვარობს კავკასიაში, ყველა ნიადაგზედ, მაგრამ უფრო უყვარს ნოტიო ნიადაგი ვიდრე ხმელი, მცენარე ერთ სახლობიანია (ОДНОДОМНЫЯ) ასე რომ დედალი და მამალი ყვავილები იმყოფებიან იმავე ერთ ხეზედ. როგორც ხე, ისე ტოტები, ყლორტები და ფოთლები მოთეთრო ფერისაა და მშვენიერი სანახავია, რის გამო მას რგავენ ბაღებში და ეზოებში შნოს გულისათვის. მის მასალას მეურნეობაში, მეტადრე სადურგლოში აქვს დიდი მოთხოვნილება. არაყში შენახული ფოთლები (НАСТОЙ) შეადგენს უებარ წამალს ქარებისა და მუწუკების წინააღმდეგ. მცენარეს წვენი ტკბილია, რის გამო ამითი აკეთებენ ღვინოს და შაქარს, გარდა ამისა ჰხდიან ზეთს, რომელსაც რუსულად უწოდებენ (березовое масло). რუსეთში ზოგიერთ ქვეყნებში მის ქერქს ფქვამენ, რომელსაც ურევენ ფქვილში და აცხობენ პურს. იმერეთში მის ქერქით აკეთებენ სარცხებს ქვევრების დასარეცხათ. მრავლდება: თესლით შემოდგომით და გაზაფხულობით.

აბრეშუმა აკაცია. (ქართული) გიულ აბრაშუმ (სპარსული) შელკოვაია აკაცია (რუსული) აკაცია იულიბრისინ (ლათინური). ეს მშვენიერი და თვალ-საჩინო ხე გვარობს ზოგი ერთ ადგილებში, ისიც თითო ოროლა, მაგრამ ლენქორანის მაზრაში ამ ხეებიდამ შედგება დიდრონი ტყეები. როგორც ტოტები ისე ყლორტები ტიტვლებია, ხოლო წვერში შემოსილნი არიან მოგრძელო წვრილ და შნოიანი ფოთლებით. ყვავის მშვენიერად თეთრ მოყვითლო, ყვავილი სიმსხოთი ვარდის ოდენაა, რომლებიც ამშვენებენ ხეს. ამაზედ მშვენიერი და ლაზათიანი ხე ყვავილნარებში ბევრი არ მოვება, რის გამო მას რგავ[illegible] ეზოში და ყვავილნარებში [illegible]ოს და ლაზათის გულისთვის, როგორც შესანიშნავი ხე თავისი ყვავილებით და ფოთლებით. ამ აკაციას იმისთანავე პარკები აქვს როგორც უბრალო აკაციას (ლობიოს ხეს), ხოლო თესლები ხორბლის ფერისაა. მის მასალას მეურნეობაში აქვს დიდი მოთხოვნილება, მის გამხმარ ყვავილს ხმარობენ როგორც ჩაის. მისი ფოთლები მათი არიან შესანიშნავი, რომ, როდესაც ხელს მოახვედრებთ ან როდესაც ცუდი ამინდებია, მაშინ შეიხრუკება, შეეკნება ხოლმე, როდესაც-კი დადგება კარგი მზიანი დარები, მაშინ ისევ იშლება და შესანიშნავადაც უბრჭყვინამს ფოთლები. მრავლდება: თესლით, გაზაფხულობით და შემოდგომით.

არჩილ დარეჯანაშვილი

(შემდეგი იქნება)

დეპეშები

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“).

5 აპრილი

ვენა. გუშინდელს სადილზედ, გამართულს რუსეთის ელჩთან ეკკლესიის კურთხევის გამო, ელჩმა პირველად ხელმწიფე იმპერატორის სადღეგრძელო წარმოსთქვა, შემდეგ ავსტრიის იმპერატორისა. ორსავე სადღეგრძელოს დამსწრე საზოგადოება „ვაშას“ ძახილით მიეგება.

პარიზი. „Figaro“-ში დაბეჭდილია გაგრძელება პიკარის ჩვენებისა. პიკარს უთქვამს, დარწმუნებული ვარ, რომ ის საბუთის ქაღალდი, სადაც სწერია „ეს საძაგელი დ.“, მიღებულია 1893 ან 1894 წელს, და რომ როგორც ეს საბუთის ქაღალდი, აგრეთვე საიდუმლო „დოსსიე“ დრეიფუსს არ შეეხებაო. შემდეგ პიკარს უამბნია როგორ გადასცეს „ბორდეროო“ სამინისტროს. პროცესის დროს პატი-დე-კლამს უთქვამს პიკარისათვის, რომ ბორდეროს ხელი ძალიანა ჰგავს ჩვენის ამხანაგის ბროს ხელსაო. შემდეგ პიკარს უამბნია საქმის გარჩევის, თანამდებობის ახლის, „Petit blue“-ს შესახებ. 28 ნოემბრის კრებაზედ, პიკარს უთქვამს, რომ, Petit blue“-ს მიღებამდე არ ვიცნობდი ესტერგაზსაო. ესტერგაზის შესახებ ცნობები შევკრიბე და უბრძანე საიდუმლო პოლიციის ერთს აგენტს თვალ-ყური ედევნებინა იმისათვისაო. ამ რიგად გავიგე ესტერგაზის სხვა-და-სხვა სამარცხვინო საქციელიო. პიკარს უთქვამს, რომ უცხო ქვეყნელს აგენტს — რ. კ-ს აზრადა ჰქონდა გადმოეცა ცნობები მოღალატის შესახებ, მაგრამ ლაუტი და ანრი ამტკიცებდნენ, რომ აგენტს არაფრის თქმა არ უნდოდაო. როდესაც შევიტყე, რომ ესტერგაზი მთავარ-შტაბში აპირებს შესვლას, ეს ამბავი ბუადერფსა და მინისტრს შევატყობინეო. პიკარი, რომელსაც ესტერგაზის წერილი აქვს, ამტკიცებს, რომ ამ წერილის ხელი ძალიანა ჰგავს „ბორდეროს“ ხელსაო. შემდეგ უთქვამს, რომ ესტერგაზისა და ანრის ურთ-ერთ შორის დამოკიდებულების შესახებ არაფერი ვიციო. პიკარს განუცხადებია, რომ აგიტაცია საქმის ხელ-ახლა განხილვის სასარგებლოდ დაიწყო იმ დღიდგან, რა დღესაც ბუადეფრს ჩემი ეჭვი შევატყობინე მახსოვსო, უთქვამს პიკარს, ბერტილიუსი მაფრთხილებდა, რომ დრეიფუსის სასარგებლოდ სხვა-და-სხვა ხრიკებს გამოიგონებენო.

მადრიდი. მართლდება ის ხმები, რომ ბილბაოში შეტაკება მოხდა სამინისტროს და სოციალისტთა კანდიდატების აგენტებს შორის. დაჭრილ იქმნა 13 კაცი. ეშინიანთ, რომ პროვინციებში აჯანყება არ მოხდეს.

6 აპრილი

ვენა. იმპერატორი ნაშუადღევს სადარბაზოდ ბრძანდებოდა სპარსეთის პრინცთან, რომელიც სპარსეთის საელჩოში ჩამოხდა.

გონკონგი. ინგლისის დროშა გამართულ იქმნა გუშინ ტაიცუფში. ახალ ტერიტორიის მცხოვრებთა დეპუტაცია გუბერნატორთან იყო და გამოუცხადა თავისი მწუხარება ამას წინად მომხდარ არეულობის გამო.

ვენა. დღეს, სალამოთ, სამუსიკო საზოგადოების დიდს დარბაზში მოსკოვის სინოდის ხორომ კონცერტი გამართა. დარბაზი ხალხით იყო სავსე.

მადრიდი. არჩევანები დასრულდა არჩეულ იქმნა: 180 კაცი სილველას მომხრე, 33 — პოლავეხას მომხრე, 30 — ულტრამონტანი, 18 — ტეპუანის მომხრე, 36 — ლიბერალი, 30 — გამაზოს მომხრე, 15 — რესპუბლიკანელი, 5 — რომეროს მომხრე და 4 კარლისტი.

გონკონგი. ერთი სამხედრო ხომალდი 100 ჯარის კაცით გუშინ ახალ ტერიტორიაზედ წავიდა. წინ დახვდათ 1000 [illegible] ჯარის-კაცი, რომელთაც ტაიპოსფუსთან მაღლობები ეჭირათ. ჩინელებმა თოფები და ყუმბარები დაუშინეს, მაგრამ ზარალი ვერაფერი მიაყენეს ინგლისის ჯარს. გემმა ყუმბარების სროლა დაუწყო ჩინელებს, შემდეგ ინგლისის ჯარმა იერიში მიიტანა და უკუ აქცია ჩინელები. ჰფიქრობენ, რომ ჩინელებმა რამდენიმე კაცი დაჰკარგეს.

პარიზი. ტორინიეში ჩამოიქცა პურის ბირჟის ფრონტანი. ნანგრევებიდგან 4 კაცის გვამი ამოიღეს; დაჭრილი ბევრია.

პარიზი. შვეციის მეფე სადარბაზოდ იყო პრეზიდენტ ლუბესთან, ლაპარაკამა მათ შორის 20 წუთს გასტანა. ლუბემ მეფე ხვალისათვის საუზმეზედ მიიწვია. რამდენიმე წუთის შემდეგ პრეზიდენტი იყო სადარბაზოდ მეფესთან.

რჩეული აზრები

✦ უმჯობეს არს მიღება მცირისა საჩუქრის, მანიჭებულისა კეთილის გულისაგან, ვიდრეღა ფრიადისა კეთილ მოქმედებისა, ჩვენებულისა იძულებით.

✦ კეთილ მოქმედებანი არა ააით

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თვისით იმყოფებიან მითვალულ გაცა-სადმი.

✦ პატიოსანთა კაცთათვის ფრიად სიძულვილ არს კაცი, მიდრეკილი მრის-ხანებისადმი; მრისხანება, არა უმორეს მდგომარეობს, ვითარ ორის თითის განდგინება ოდენ სიგიჟისაგან და ესე-ვითარი მრისხანება ხშირად განაცხა-დებს უსაიდუმლოესთა აზრთა გულისა ჩვენისათა, ვიდრემდა არა გვწადდა ჩვენ თქმად იგი.

განცხადებანი

1899 годъ **изданія годъ II.**

Отрыта подписка на выходящее 20 разъ въ годъ, т. е. по одному разу а теченіе четырехъ лѣтнихъ мѣсяцевъ (май, іюнь, іюль, августъ) и по два ръ е. въ остальное время, илюстрованное изданіе безъ предварительной цензуры

„Журналъ

Журналовъ

и

Энциклопедическое Обозрѣніе“.

Въ 1898 году были напечатаны слѣдующія оргинальныя статьи: проф.—Гипнотизмъ и внушеніе;—Замѣтки о соціализмѣ; —Х-лучи Рентгена. Радіоскопія и радіографія; —Потребленіе свѣта растеніями;—1) Вліяніе смѣшенія расъ на происхожденіе генія, 2) Междунар дный языкъ будущаго . Р. Головачовъ—О наченіи флота для Россіи на основаніе исторіи, И. А. Гриневская—1) Альфонсъ Додэ, 2) Скнни выставка, 3) Альма Тадема; 4) Герг. Гауптманъ; проф. Н. Коркуновъ—1) Доменико Гирляндайо и вновь открытая во флоренціи его фреска, 2)Экономическія теоріи косударства; проф. 1) Послѣдствія американской побѣды, 2) Типъ преступной женщины М. М. Манасеина О деньгахъ и о багатствѣ; проф. Д. И. Менделѣевъ Золото изъ серебра; проф Обсерваторія на Монрозѣ и альпійская станція; проф. О совпаденяхъ (съ примѣч. Тріема); Л. Е. Оболенскій Дикость совершенныхъ западно-евроъ. народныхъ массъ и ея причины; проф. О чародѣйствѣ и волшебствѣ у первобытныхъ народовъ, 1) Задачи воздухоплаванія въ 1897 г., 2) Стремленіе къ жизни и теорія конечныхъ причинъ; проф. Л. Саккети Задачи искуства; прив.-доц. Спб. Унив. В. Серафимовъ—Новости астрономіи; акад. кн. И. Р. Тархановъ.—1) Неожид. научн. наслѣдіе стараго года, 2) О періодичности въ явленіяхъ жизни, 3) Физич. энергіи природы въ качествѣ цѣлебн. силъ, 4) О чувствѣ оріентированія у голубей, 5) Почт. голуби, 6) О закаливанія человѣка, 7) О іейронахъ, 8) Физіол. и психол. обезглавленія 9) Рентгеновы лучи и Ѳемида; и др.; Тремъ—0 томъ, что было, но прошло и былью поросло; и другія статьи разныхъ авторовъ.

Кромѣ оргинальныхъ статей, не появлявшихся до сего въ печати и написанныхъ большею частью спеціально для журнала выдающимися учеными и мыслителями какъ русскими, такъ и иностраными, въ отдѣлѣ „Изъ журналовъ“ печатаются экстракты замѣчательнѣйшихъ статей, и статей извѣстнѣйшихъ авторовъ, появляющихся въ русской или иностранной періодической прессѣ. а также критика и библіографія обозрѣніе русскихъ и иностранныхъ журналовъ смѣсь, гигіена и здоровье и пр. Въ программу журнала входитъ: науки естеств., медиц. физико-математ., исторія и обществ. науки, философія, метафизика, психологія. литература, искуства, критика и т. д.

Отдѣлъ наукъ естественныхъ и медицинскихъ при сотрудничествѣ и подъ наблюденіемъ акад. кн. И. Р. Тарханова; исторіи—при сотрудничествѣ и В. Ф Головачова.

Подписная цѣна.		на годъ.	на ½ года
	На роскошное изданіе съ доставк. и перес.	10 р.	6 р.
	На дешевое изданіе безъ достав.	5 „	3 „
	„ „ „ съ достав.	6 „	4 „
	За границу деш. изд.	9 „	5 „
	„ „ роск. изд.	14 „	„ „

Отдѣльные номера дешеваго изданія по 75 к., роскошнаго изданія по 1 р.

Роскошное изданіе печатается на лучшей бумагѣ съ улучшенными илюстраціями и иногда съ увеличеніемъ ихъ количества. Разсрочка на дешевое изданіе съ пересылкою и доставкою при обращеніи непосредственно въ контору журнала допускается со взносами не менѣе 1 р. ежемѣсячно съ 1 января.

Подписка и продажа отдѣльныхъ №№ во всѣхъ значительныхъ книжныхъ магазинахъ и въ конторѣ журнала.

Издатель-редакторъ И. П. Кондыревъ.

Контора и редакція СПБ., Гороховая, 13 (уголъ Б. Морской).

(10—9)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:

1) **Бухгалтеріи** двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговой промышленности,
2) **Коммерческой ариѳметики** (банковыя и торговыя операціи),
3) **Ариѳметики на счетахъ.**
4) **Коммерческой экономіи,**
5) **Торговыхъ и вексельныхъ** узаконеній.

преподаетъ **И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, препод. тифлисскихъ учебныхъ заведеніи.**

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Начало занятій—1-е число каждаго мѣсяца.

За успѣшныя занятія лучшія аттестаціи отъ учебнаго начальства.

Составленная И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеръ книга «Коммерческая ариѳметика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на счетахъ, 2) монетныя вычисленія, 3)товарныя сдѣлки, 4) вексельныя операціи, 5) торговыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи (520 задачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. **Продается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ и у автора: Михайловская ул., № 71.**

(100—6)

სიცოცხლის დაზღვევა უბედურებისაგან

რკინის გზებისა და ზღვის გემებზე.

შეიძლება საზღვევის გამგეობაში „როსია“ (ს.-პეტერბურგი, ბოლშაია მორსკაია, 37) და განყოფილებაში ქ. ტფილისში სერგიევის ქუჩა № 6. და საზოგადოების აგენტებთან ყველა რუსეთის ქალაქებში. (4—2)

Открыта подписка на 1899 годъ

На литературный, научный и политическій журналъ

Выходитъ 3 раза въ мѣсяцъ (1, 11, 21) 36 книгъ въ годъ 36

„ЖИЗНЬ“

Рисунки и портреты

Съ 1899 г. журналъ будетъ выходитъ при обновленнсмъ осставѣ дакціи и сотрудникпвъ.

Ва журналѣ принимаютъ участіе: К. С Баранцевичъ, академикъ Н. Н. товъ, В. В. Брусянинъ, П. И. Вейнбергъ, А. А. Вербицкая, В. В. Бере З. Л. Воровсва, П. Н. Ге, М. П. Глѣбовъ, Р. Гвоздевъ, М. Горькій (Пѣшковъ), И. А. Гурвичъ, Г. А. Джаншіевъ, Н. П. Дружининъ, А. (A. Duc), Де-Греефъ (De Greef.), П. П. Инфантьевъ, М. К. Исаевъ, Калитинъ, Б. Э. Кетрицъ, проф. Г. В. Левицкій, д-ръ П. В. Левашовъ Е. Лосицкій, Г. Ф. Львовичъ, В. Микуличъ. Н. М. Минскій, Вас. Ив. Немировичъ-Данченко, А. А. Никоновъ, Н. А. Окуневъ, проф. Э. Ю. Петри, А. Поссе, Д. Д. Протопоповъ, К. П. Пятницкій, Н. А. Рубакинъ, В. Скалонъ, М. А. Славинскій, Е. Смирновъ, Евг. А. Соловьевъ, П. Б Стр Н. Ф. Тепловъ, д-ръ В. Ѳ. Тотоміанцъ, М. И Туганъ-Барановскій, В. Черновъ, А. П. Чарушниковъ, Евг. Чириковъ, Кордъ Шмидтъ (Co Schmidt), проф Ѳ. Ѳ. Эрисманъ и др.

ГМ. ОРЬКІЙ зъявилъ согласія печатать въ „Жизни“ ВСѢ свои н произведенія,

за исключеніемъ небольшихъ очерковъ, обѣщанныхъ имъ „Журнали для всѣхъ“.

12 книжекъ выходящихъ 1-го числа каждаго мѣсяца, заключаютъ въ себѣ **ЛИТЕРАТУРНЫЙ** отдѣлъ журнала. Въ него ходятъ: беллетристика, литерат. критика и искусство.

12 книжекъ. выходящихъ 11-го числа, аключаютъ въ себѣ **НАУЧНЫЙ** отдѣлъ журнала. Въ него входятъ статьи по *естество-знанію* и по *общественнымъ наукамъ* (соціологія, политическая экономія, право, исторія).

Особое вниманіе будетъ обращено на ознакомленія читат. съ новѣйш. научными теченіями.

12 книжекъ, выходящихъ 21-го числа, содержатъ въ себѣ **ПОЛИТИЧЕСКІЙ** отдѣлъ журнала. Въ него входятъ: руководящія статьи по текущимъ вопросамъ русской и заграничной жизни, корреспондевція изъ провинціи и изъ за границы.

Особое вниманіе будетъ обращено на разработку вопросовъ, касающихся крестянскаго, городскаго и земскаго самоуправленія.

Многіе мѣстные общественные дѣятели обѣщали свое сотрудничество. Для болѣе полнаго ознакомленія читателей съ заграничной жизнью, кромѣ отдѣльныхъ статей и корреспонденціи, редакція предполагаетъ помѣщать переводы *стенографическихъ* отчетовъ о наиболѣе интересныхъ засѣданіяхъ западно-европейскихъ парламентовъ.

Постоянныя корреспонденціи изъ Германіи, Франціи, Англіи, С. Ам. Соед. Штатовъ, Австріи, Бельгіи и др.

Библіографія распредѣляется по соотвѣтствующимъ отдѣламъ.

Къ каждой изъ 36 книжекъ прилагается обзоръ русской и иностранной жизни за 10 дней. Этимъ б достигнуто соединеніе удобствъ ежемѣсячнаго и еженедѣльнаго изданія.

Кромѣ того ежемѣсячно б помѣщаться *новости литератур искуства и науки, а также мелочи ской и заграничной жизни.*

Многія статьи (по искусс исторіи и т. д.) будутъ ил стрированы снимками съ тинъ и портретами.

Помѣщеніемъ рисунковъ и ретовъ редакція однако отнюда н можетъ придать журналу характеръ и стрированнаго изданія.

Стремясь избѣгать помѣщені шихъ литературныхъ произведе большими отривками редакція р напечатать переводъ новаго бо *романа* ***Гамфри Уордъ*** (автора челлы, Сэра Дж. Тресседи, Давида на и др.) ***Хельбекъ изъ Банни*** *ля отдѣльной книгой* и разосла въ первой четверти 1899 года *подписчикамъ, внесшимъ полную плату* въ видѣ безплатнаго ложенія

Контора редакціи готова нять порученія иногородныхъ по чиковъ по покупкѣ и высылкѣ имъ к

Первыя три (январскія) кн печатаются и выйдутъ въ декабрѣ. лающимъ ознакомиться съ журн онѣ высылаются за *одинъ* рубль. савшіе ихъ, продолжаютъ подпис 6 рублей.

Подписная цѣна съ доставкой и пересылкой: на годъ—7 руб.; н года—4 р. Допускается разсрочка отъ 1 р. въ мѣсяцъ.

Главная контора СПБ. Бассейная д. 14.

Отдѣленія конторы ***въ Москвѣ:*** кн. маг., «Книжное Дѣло» (Моховая, Бенкендорфа); кн. скл. А. М. Муриновой (Трехпрудный пер., собств

(8—5)

Редакторъ-Издатель **Д. М. Остафьев**

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 7 Апрѣля 1899 г. სტ. „ცნ. ფურც.“) გ. ბუნიასი), რედაქტორ-გამომცემელი ვ. გ